

Роксі

Увірвавшись, чоловіки замикають Роксі в комірчині. Вони не знають одного: її вже замикали в комірчині. Коли вона поводиться нечесно, мама садовить її туди. Всього на кілька хвилин. Поки вона охолоне. Повільно, за багато годин, проведених там, вона нігтями та скріпкою ослабила замочок в пазах. Могла б коли заманеться зірвати той замочок. Але не зірвала, бо тоді мама встановила би ззовні засувку. Коли Роксі сидить там у темряві, їй досить і знання, що вона, якби по-справжньому схотіла, могла б і вийти. Це знання – вважай що свобода.

Ось чому вони гадають, що надійно її замкнули. Але вона все одно зможе вийти. Ось як вона на це дивиться.

Чоловіки з'явилися ввечері, о пів на десяту. Роксі мала піти ночувати до двоюрідних сестер, про це було домовлено ще багато тижнів тому, але вона нагрубіянила мамі, бо та не купила їй у «Праймарку» лосини, які їй хотілося, отож мама сказала: «Нікуди не підеш, сидітимеш у дома». Наче Роксі взагалі хотіла йти до тих шолудивих двоюрідних сестер.

Коли хлопи вибивають двері й бачать Роксі, яка насупилася на канапі поряд з мамою, один з них зронює:

– Бляха, тут дівча.

Чоловіків двоє: у вищого писок, як у щура, а в нижчого квадратне підборіддя. Вона їх не знає.

Нижчий хапає маму за горло; вищий кидається навзdogiн за Роксі через кухню. Вона не встигає вискочити з чорного ходу – він міцно її хапає. Вона падає сторчолов, і тоді він обхоплює її за пояс. Хвищаючи ногами, Роксі волає: «Відвали, пусті мене!» – а коли він затискає її рота рукою, кусає його до крові. Лайнувшись, він усе одно не відпускає її. Несе у вітальню. Коротун уже притиснув маму до комінка. І тоді Роксі відчуває, як щось починає нарости в ній, тільки вона

не знає, що це таке. Просто якесь відчуття в пучках, поколювання у великих пальцях.

Вона починає верещати.

— Не чіпайте Роксі, — каже мама, — не чіпайте в біса Роксі, ви не знаєте, у що вплуталися, та на вас вогонь обрушиться — пожалкуєте, що на світ народилися. Та Боже правий, її тато — Берні Монкі.

Коротун регоче.

— Та ми тут якраз повідомлення для її татуся принесли.

Високий так прудко пхає Роксі в комірчину під сходами, що вона не встигає і спам'ятатися, як уже навколо темрява й відчувається порохяво-солодкий запах пилососа. Мама починає кричати.

Роксі дихає пришвидшено. Вона переляканана, але їй потрібно дістатися мами. Вона нігтями провертає верхній гвинтик на замку. Один поворот, два, три — і гвинтик випадає. Між металом і пальцями Роксі проскакує іскра. Стателектрика. Дивне відчуття. Роксі зосереджується, неначе здатна бачити із заплющеними очима. Нижній гвинтик: один, два, три повороти. Мама голосить:

— Не треба. Будь ласка, не треба. Будь ласка. Чого вам треба? Вона ж маленька ще зовсім. Ще зовсім дитина, Боже правий.

Чути низький сміх одного з чоловіків.

— А мені не здалася зовсім ще дитиною.

Тоді мама пронизливо верещить — це нагадує скрегіт металу в несправному двигуні.

Роксі намагається зрозуміти, де саме в кімнаті перебувають чоловіки. Один з мамою. Другий... Ліворуч чується звук. План такий: вона непомітно вислизне, штовхне високого під коліна, гепне ногою по голові, й тоді їх стане двоє проти одного. Якщо в чоловіків є пістолети, то вони їх ще не діставали. Роксі вже брала участь у бійках. Люди пащекують про неї. І про маму. І про тата.

Один. Два. Три. Мама знову кричить, Роксі зриває замок з дверей і щосили їх штовхас.

Їй пощастило. Вона влупила високого ззаду дверима. Спіткнувшись, він поточується. Роксі хапає його праву ногу, щойно та відривається від землі, і чоловік важко гръопається на килим. Чути хрускіт, і з носа в нього біжить кров.

Коротун притиснув ножа мамі до горла. Сріблясте лезо підморгує і посміхається до Роксі.

У мами розширяються очі.

— Тікай, Роксі, тікай, — пошепки вимовляє вона, але Роксі чує ці слова, наче вони лунають просто у неї в голові: «Тікай. Тікай».

У школі Роксі ніколи не тікає від бійок. Якщо почнеш тікати, кінця-краю не буде примовкам: «Мамуся — шльондра, тато — цап, а Роксі книжку в тебе хап!» Доводиться буцати їх ногами, поки не почнуть проситися. А не тікати.

Щось відбувається. У вухах гупає кров. По спині піднімається поколювання, розповзається по плечах, по ключицях. Говорить: ти зможеш. Говорить: ти сильна.

Роксі перестрибує простертого на підлозі чоловіка, який стогне й мацає своє обличчя. Вона просто скопить маму за руку й гайнє звідси геть. Слід просто опинитися на вулиці. Там, посеред білого дня, оце все неможливо. Вони з мамою розшукають тата, і він усе владнає. Усього кілька кроків. Вони зможуть.

Коротун щосили б'є маму в живіт. Вона згинається навпіл від болю, падає навколошки. Він розмахує ножем перед Роксі.

Високий стогне.

— Тоні. Пам'ятай. Тільки не дівчинку.

Коротун буцає приятеля в обличчя. Раз. Удруге. Втретє.

— Не називай... мого імені... бляха.

Високий затихає. Його обличчя бульбається кров'ю. Роксі розуміє, що вона в халепі. Мама волає:

— Тікай! Тікай!

Роксі відчуває, наче всі руки поколює голочками. Наче ключки світла повзуть від хребта до ключиць, від горла до ліктів, до зап'ястків, до кінчиків пальців. Вона світиться зсередини.

Коротун тягне до неї одну руку, другою тримає ніж. Вона вже готова зацідити йому ногою або кулаком, але якийсь

інстинкт підказує їй нову ідею. Вона хапає його за зап'ясток. І прокручує щось глибоко в грудях, неначе завжди знала, як це робиться. Чоловік силкується вирвати руку, але вже запізно.

Вона тримає в руках своїх блискавку. І скеровує її проти цілі.

Проскачує іскра, а звук – як від паперової хлопавки. Пахне трохи грозою, а трохи паленим волоссям. Під язиком наростає присмак гіркуватих помаранчів. Коротун лежить на підлозі. Безсловесно плаче-кургикає. Кулак стискається й розтискається. На його руці видніється довгий червоний слід, що піднімається від зап'ястка. Роксі бачить це навіть крізь біляве волосся: слід шарлатний і нагадує папороть – листя й пагони, бруньки й гілочки. Мама витріщається з роззявленим ротом, сльози й досі течуть з очей.

Роксі смикає маму за руку, але та шокована й реагує повільно, а вуста й далі повторюють:

– Тікай! Тікай!

Роксі гадки не має, що саме зробила, але знає: коли б'єшся з кимсь і він упав, слід негайно забиратися. Але мама рухається недостатньо швидко. Не встигає Роксі звести її на ноги, як коротун каже:

– Е ні, навіть не думайте.

Він сторохко спинається на ноги та шкутильгає до дверей, відрізаючи відступ. Одна рука безжизнно звисає вздовж тіла, але друга тримає ножа. Роксі пам'ятає відчуття від того, що зробила – хай що воно було. Заштовхує маму собі за спину.

– Що там у тебе, дівчисько? – каже чоловік. Тоні. Роксі запам'ятає його ім'я й перекаже татові. – Батарейка?

– З дороги, – мовить Роксі. – Чи ще раз захотілося?

Тоні на кілька кроків відступає. Поглядає на її руки. Дивиться, чи не ховає вона чогось за спиною.

– Шо, загубила вже, га, малá?

Вона пам'ятає те відчуття. Крутъ – і вибух.

Робить крок до Тоні. Він не відступає. Вона робить ще крок. Він поглядає на свою безжизнну руку. Пальці досі смикаються. Він хитає головою.

— Нема в тебе ніц.

Змахує перед нею ножем. Роксі простягає руку, торкається звороту його здорової долоні. Робить оте круть.

Нічого не відбувається.

Він починає реготати. Затискає ножа в зубах. Однією рукою згрібає обидва її зап'ястки.

Вона пробує знову. Нічого. Він штовхає її навколошки.

— Будь ласка, — зовсім тихо каже мама. — Будь ласка, не треба.

А тоді щось врізається ззаду в голову Роксі, і вона неприятомніє.

Коли отямлюється, світ перекошений. Ось коминок — як завжди. Дерев'яна облямівка навколо палильні. Дерево врізaloся в око, голова болить, а рот притискається до килима. На зубах — присmak крові. Десь крапає.

Роксі заплющає очі. Знову розпліщає — і розуміє, що минуло більше, ніж декілька хвилин. На вулиці за вікном тихо. Будинок холодний. І перехняблений. Роксі обмацує своє тіло. Ноги лежать на кріслі. Голова звисає вниз, обличчя затиснуте в куті між коминком і килимом. Роксі намагається звестися, але не має сили, тож звивається, поки ноги не падають на підлогу. Падають боляче, та принаймні тепер усе тіло на одному рівні.

Швидкими спалахами до неї повертається пам'ять. Біль, потім джерело болю, потім те, що вона зробила. Потім мама. Роксі повільно підвідиться, в процесі помічає, що в неї липкі долоні. І щось крапає. Килим промок: просяк від червоної плями, яка широким колом розтеклася довкруж комінка. А ось і мама — звісила голову з бильця канапи. У неї на грудях аркуш паперу з намальованою фломастером квіткою первоцвіту.

Роксі чотирнадцять. Вона — одна з наймолодших і одна з найперших.

Тунде

Тунде намотує кола в басейні, хлюпаеться більше ніж слід, щоб Енума звернула увагу, але намагається не показувати, як йому хочеться, щоб на нього звернули увагу. Енума гортає жіночий журнал. Щоразу як Тунде зводить погляд, вона швидко опускає очі до сторінки, вдаючи, наче уважно читає про Токе Макінву та її несподіване зимове весілля, трансльоване на її ютуб-каналі. Тунде бачить, що Енума спостерігає за ним. І гадає, що вона бачить, що він бачить. Це збуджує.

Тунде двадцять один рік, він щойно залишив позаду той період життя, коли і розмір був не той – чи замалий, чи завеликий, і стирчало не туди, геть недоладно. Енума на чотири роки молодша, але більше нагадує жінку, ніж він – чоловіка; вона скромна, але свідома своєї жіночності. І не надто сором'язлива – це вгадується і в її ході, і в тому, як її обличчям пролітає коротка посмішка, коли вона розуміє жарт на мить раніше за всіх інших. У Лагосі Енума в гостях, приїхала з Ібадана. Вона – двоюрідна сестра подружки хлопця, з яким Тунде познайомився в коледжі, на курсі фотожурналістики. Влітку вони тусувалися в одній компанії. Тунде помітив Енуму ще у день її приїзду: і її таємничу усмішку, і жарти, які спершу навіть не розкусив як жарти. І вигин її стегон, і те, як її обтягують футбольки, так. Дуже непросто було влаштувати так, щоб лишитися з Енумою наодинці. Та чого-чого, а наполегливості Тунде не бракує.

Коли тільки приїхала, Енума сказала, що не любить пляжу: забагато піску, забагато вітру. Басейни кращі. Тунде почекав день, два, три, а потім запропонував прогулянку: можемо всі поїхати на пляж Акодо, влаштувати пікнік, чудово провести день. Енума сказала, що не хоче їхати. Тунде вдав, що не почув. Увечері напередодні поїздки він поскаржився на розлад шлунку. З хворим животом плавати небезпечно – холодна

вода може порушити роботу організму. Ліпше лишайся вдома, Тунде.

Але ж я прогавлю поїздку на пляж! Не можна тобі плавати в морі. Енума лишається, якщо треба буде – вона тобі лікаря викличе.

Одна з дівчат сказала: «Але ж ви залишитеся тільки вдвох у будинку!»

Тунде подумки побажав їй оніміти на місці. «Мої двоюрідні потім прийдуть», – сказав він.

Ніхто не питав, які це такі двоюрідні. Літо було спекотне й ліниве, і люди то приходили у великий будинок за рогом від клубу «Ікої», то йшли собі геть.

Енума погодилася. Тунде зауважив, що вона не запротестувала. Не погладила по спині подругу й не попросила також не їхати на пляж. І нічого не сказала, коли за пів години по тому, як поїхала остання машина, Тунде підвівся, потягнувся і сказав, що почувається набагато краще. Лише зблиснула посмішкою, спостерігаючи, як він стрибає з короткого трампліна в басейн.

Тунде робить під водою переворот. Дуже охайній – ноги майже не показуються з води. Цікаво, чи Енума це бачила, – але її немає на місці. Тунде роззирається, бачить її стрункі ноги: вона босоніж виходить з кухні. Несе бляшанку кока-коли.

– Агов, – гукає він жартівливо-владним голосом, – агов, служницце, принеси-но мені кока-коли.

Озирнувшись, вона усміхається, поглядає великими ясними очима. Зиркає в один бік, у другий, потім тицяє собі пальцем у груди, мов перепитуючи: «Це ти до мене?»

Боже, як же він її хоче! Він не знає точно, як краще вчинити. До неї було тільки дві дівчини, і жодна з них не стала «подружкою». В коледжі з нього жартують, що він одружений з навчанням, але він завжди такий самотній! Йому це не подобається. Але він чекав на когось, хто йому сподобається по-справжньому. В Енумі щось є. І він це щось хоче.

Поклавши долоні на мокрі кахлі, він підважується й вилізає

з води на камінь одним граційним рухом, який – йому добре відомо – підкреслює м'язи в нього на плечах, грудях і ключицях. У нього гарне передчуття. Все спрацює.

Вона сидить на лежаку. Коли Тунде наближається, вона чіпляє нігтями кільце на бляшанці, наче от-от її відкупорить.

– О ні, – каже він, досі всміхаючись. – Ти ж знаєш: ці речі не для таких, як ти.

Вона притискає кока-колу до живота. Мабуть, бляшанка холдить шкіру. Енума з напускою скромністю мовить:

– Просто хочу трішки скуштувати.

І закусує нижню губу.

Безперечно, вона це робить умисно. Безперечно. Тунде збуджений. Це станеться!

Він зупиняється над нею.

– Віддай.

Тримаючи бляшанку однією рукою, Енума котить її по шії, мов хоче охолодитися. Хитає головою. І тут він опиняється на ній.

Вони грайливо борюкаються. Тунде пильнує, щоб не силувати її. Він упевнений, що їй це подобається не менше за нього. Вона закидає руку з бляшанкою за голову, якнайдалі від нього. Він притискає її руку, відхиляючи ще сильніше, аж Енума охас й вигинається навзнак. Він намагається схопити бляшанку кока-коли, а Енума тихо й ніжно сміється. Йому подобається її сміх.

– Ага, не хочеш віддавати кока-колу своєму пану й володарю, – каже Тунде. – От капосна служниця!

А вона, знову засміявши, продовжує викручуватися. Груди напинають трикутний викот купальника.

– Ніколи не отримаєш, – каже вона. – Я власним життям її боронитиму!

А він думає: «І розумна, і вродлива, Боже, рятуй мою душу». Вона сміється, і він сміється. Він причавлює її вагою свого тіла, відчуваючи під собою її тепло.

– Гадаєш, я не відберу?

Він знову кидається вперед, а вона вивертається, щоб уря-

туватися. Він хапає її за зап'ясток.

Вона притискає свою долоню до долоні Тунде.

Пахне помаранчевим квітом. Зривається вітерець і вкидає кілька білих жмень квіту в басейн.

У Тунде таке відчуття в руці, наче його вжалила комаха. Він опускає очі, щоб відігнати її, але на його руці – тільки тепла долоня Енуми.

Відчуття наростає, неухильно й нестримно. Спочатку в долоні й передпліччі відчуваються голочки, далі – свербіж і поклювання, а потім приходить біль. Тунде дихає так швидко, що не здатен вичавити ані звуку. Не може поворушити лівою рукою. Серце гулко калатає у вухах. У грудях стискається.

Енума й досі хихотить – ніжно й тихенько. Гойднувшись до нього, тягне його ближче до себе. Зазирає йому в очі: райдужки обведені золотаво-брунатними іскорками, а нижня губа волога. Він наляканий. Він збуджений. Розуміє, що не зможе зупинити її, хай що вона зараз схоче зробити. Ця думка лякає. Ця думка електризує. Біль просто нестерпний, а Тунде й не помітив, коли це сталося. Він уже геть не відчуває лівої руки.

Енума тягнеться до нього, дихає ароматом жуйки й ніжно цілує його у вуста. А тоді, відірвавшись від нього, мчить до басейну й пірнає одним плавним тренованим рухом.

Тунде чекає, коли в руку повернеться відчуття. Енума мовчики плаває, не гукаючи його й не хлюпаючи в нього водою. Він збуджений. Він засоромлений. Хоче заговорити до неї, але боїться. Може, він усе собі навигадував. Може, якщо він запитає її, що це було, вона обізве його образливим словом.

Він іде до ятки на розі вулиці, щоб купити холодний помаранчевий коктейль: так не доведеться зараз розмовляти з Енумою. Коли з пляжу повертаються інші, він радо погоджується завтра піти в гості до якогось далекого родича. Дуже хочеться розвіятися й не лишатися на самоті. Він не розуміє, що сталося, а поговорити про це нема з ким. Щойно він уявляє, як питає про це свого друга Чарльза або Айзека, в нього стискається горло. Якби він розповів, що трапилося, вони б вирішили, що

він божевільний, чи слабак, чи брехун. Він пригадує, як Енума сміялася до нього.

Тунде помічає, що вивчає її обличчя – шукає натяків, що ж таке сталося. Що це було? Вона зробила це навмисно? Мала реальний намір завдати болю або нагнати страху – чи то сталося випадково, несамохіть? Чи усвідомлювала вона взагалі, що робить? А може, вона тут ні до чого, а винен якийсь збій його похітливого тіла? Вся ця ситуація гризе його. Енума поводиться так, наче нічого й не сталося. Але останнього дня своєї гостини тримає за руку іншого хлопця.

Сором, як іржа, розідає тіло Тунде. Він мимоволі все обмірковує те пообіддя. Вночі у ліжку: її вуста, її груди, що напинають гладеньку тканину, обрис її піпок, його гранична вразливість, відчуття, що Енума за бажання може здолати його. Думка про це збуджує, і він задовольняє себе. Каже собі, що насправді збуджують його спогади про її тіло, про її гібісковий аромат, але певності не має. У голові все переплутане – хіть і сила, жага і страх...

Либонь, саме тому, що він так часто програвав у голові те пообіддя, жадав отримати якісь речові докази – світлину, чи відео, чи аудіозапис, – либонь, саме тому в супермаркеті його найперша думка – швидше дістати телефон. А може, вмикається те, чого їх учили в коледжі: громадянська журналістика, «нюх на сенсацію».

Тунде зі своїм другом Айзеком у «Гудізі», за кілька місяців після того дня з Енумою. Вони у фруктових рядах – вдихають солодкий дух стиглої гуави, який приманив їх через усю крамницю, мов крихітну мушву, що обсідає перестиглий тріснутий фрукт. Тунде й Айзек сперечаються через дівчат – які вони. Тунде силкується заховати свій сором у далеких глибинах тіла, щоб друг не здогадався, що він має таємні знання. І раптом дівчина, яка щось купує поруч, вступає у сварку з якимсь чоловіком. Йому років тридцять, а їй, мабуть, п'ятнадцять-шістнадцять.

Чоловік улещує її. Тунде спершу подумав був, що вони зна-

йомі. Й тільки тоді він усвідомлює свою помилку, коли дівчина каже:

— Геть від мене.

Невимушено посміхнувшись, чоловік робить до неї крок.

— Така симпатична дівчина, як ти, заслуговує на комплімент.

Нахилившись уперед, вона опускає погляд, важко дихає. Стискає пальцями край дерев'яного ящика, повного манго. З'являється відчуття — поколювання шкіри. Тунде дістає з кишені телефон, вмикає відеозапис. Тут зараз станеться щось таке, що сталося з ним самим. Йому кортить отримати доказ, щоб забрати його додому й переглядати знову та знову. Він думає про це з того самого дня з Енумою, сподіваючись, що колись щось таке станеться.

— Агов, — каже чоловік, — не відвертайся від мене. Всміхнися до мене.

Дівчина важко ковтає, не підводячи погляду.

Запах у супермаркеті стає насиченішим. Один вдих — і Тунде розрізняє окремі аромати яблук, і паприки, і солодких помаранчів.

— Здається, зараз вона зацідить йому манго, — шепоче Айзек.

Чи блискавки ти посилаєш? Чи вони тобі скажуть: Ось ми?

Тунде вже записує, коли вона розвертається. Якусь мить, як вона завдає удару, екран телефона мерехтить. Та поза тим, уся сцена записана дуже чітко. Ось дівчина опускає долоню чоловікові на руку, коли він, усміхаючись, гадає, що вона йому на розвагу розігрує вдаваний гнів. Якщо в цьому місці на мить поставити відео на паузу, видно, як вискачує розряд. Капіляри лускають, і на шкірі чоловіка, від зап'ястка до ліктя, петлює й розгалужується, мов ріка, фігура Ліхтенберга.

Тунде веде камерою за чоловіком, який падає на підлогу, сіпаючись і задихаючись. Потім різко розвертається, щоб у кадр потрапила дівчина, яка вибігає з крамниці. На фоні чути глас: люди кличуть на допомогу, кричать, що дівчина отруїла чоловіка. Вдарила й отруїла. Штрикнула шприцом з отрутою. Ба ні — серед фруктів змія: в гірці фруктів заховалася гадюка,

проста чи шумлива. А хтось каже: «Адже ні лъол єн, ша! Ця дівчина – відьма! Так відьма вбиває чоловіка».

Камера Тунде повертається до постстаті на підлозі. П'яти чоловіка стукотять по лінолеумних плитках. На губах – рожева піна. Очі закотилися. Голова смикається з боку в бік. Тунде гадав: якщо зможе закарбувати це в ясному віконечку свого телефона, то більше не відчуватиме страху. Але дивлячись, як чоловік викашлює червоне мокротиння та плаче, він відчуває, що униз по хребту повзе страх, мов розпечений дріт. І тоді приходить розуміння, що саме відчув Тунде біля басейну: Енума, якби схотіла, могла б його вбити. Тунде не відводить від чоловіка камери, допоки не прибуває «швидка».

Саме з цього відео, яке він викладає в інтернет, починається справа під назвою День дівчат.